

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av 85 § alkohollagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås en sådan ändring av alkohollagen att den som olovligen säljer alkoholhaltigt ämne, i lindriga fall kan dömas till straff enligt en sänkt skala. Härigenom blir det möjligt att tillämpa strafforderförfarande på dessa brott. För närvarande är straffmaximum också när det gäller lindriga fall så högt att strafforderförfarande inte

kan tillämpas. Detta har lett till att dessa brott i vissa fall inte har kunnat bestraffas överhuvudtaget. Samtidigt föreslås att polisen också i dessa fall skall få rätt att kroppsvisitera misstänkta och undersöka fordon som de använder.

Den föreslagna lagen är avsedd att träda i kraft den 15 juni 1999.

MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

Till Finland inresta turistors försäljning av alkoholdrycker utgör i synnerhet på vissa orter ett växande problem. Problemet förvärras av det faktum att de uppdagade brotten ibland av lagtekniska skäl blir obesträffade.

Bestämmelserna om alkoholbrott gäller naturligtvis också turistors olovliga alkoholinförsl och -handel. Alkoholdrycker som förs in i landet av turister är avsedda uteslutande för dessas eget bruk. De är således ingen handelsvara. Turister som säljer medhavda alkoholdrycker gör sig skyldiga till alkoholbrott enligt samma kriterier som i Finland bosatta personer. Det har blivit ett problem särskilt i dessa fall att det är svårt att vidta straffrättsliga åtgärder på grund av att straffmaximum för denna brottstyp är så högt som fängelse i två år. Då bestämmelserna om strafforderförfarande inte kan tillämpas måste också lindriga fall behandlas på normalt sätt. Eftersom de misstänkta ofta är turister på kortvariga besök i vårt land är

det inte heller ändamålsenligt att häkta dem för att säkra rättegången och straffverkställigheten. Följaktligen blir dessa brott ibland helt obesträffade.

Dessutom vore det av kriminalpolitiska och processekonomiska skäl motiverat att i lagen ta in bestämmelser om en sänkt straffskala då den olagligen sålda alkoholmängden är obetydlig. Eftersom det också i dessa fall är viktigt att polisen får kroppsvisitera den misstänkte samt undersöka det fordon som han eller hon använder, föreslås att bestämmelser om detta tas in i lagen. I annat fall försvåras utredningen av dessa brott, bl.a. av den anledningen att det i omfattande mål ofta är nödvändigt att undersöka flera försäljningar av små alkoholmängder.

Med anledning av det som anförs ovan föreslås att till 85 § i 1968 års alkohollag (459/1968), som fortfarande är i kraft till vissa delar, fogas ett nytt 3 mom. om överträdelse, innefattande förmedling av alkoholhaltigt ämne. Straffet för denna överträdelse

föreslås vara böter. Samtidigt föreslås straffskalan i nuvarande 3 mom. ändras att motsvara straffskalan i förslaget 3 mom. Dessutom föreslås att det skulle vara möjligt att företa kroppsvisitation och undersökning av motorfordon för att eftersöka alkohol dryck eller sprit, med tillämpning av vad som i tvångsmedelslagen (450/1987) bestäms om kroppsvisitation och husrannsakan. Av praktiska orsaker har skyldigheten att föra protokoll lindrats.

Bestämmelsen motsvarar i materiellt hänseende det förfarande som regleras i 7 och 8 § lagen om förbud mot anordningar som försvårar trafikövervakningen (546/1998). I 7 § bestäms om husrannsakan i ett motordrivet fordon för att eftersöka en detektor. Enligt 2 mom. i samma paragraf kan husrannsakan på motsvarande sätt företas i byggnader, rum eller slutna förvaringsplatser, under förutsättning att det finns sannolika skäl att misstänka att de används t. ex. som importlager eller försäljningsplats för detektorer.

Alkohol som är avsedd att säljas olagligt borde med tillgripande av husrannsakan kunna eftersökas i ett fordon som säljaren använder som lager. Den föreslagna straffbestämmelsen är enligt tvångsmedelslagen inte tillräcklig som förutsättning för kroppsvisitation eller för husrannsakan, vilket tvångsmedel en undersökning av ett motorfordons bagage- eller passagerarutrymme måste anses utgöra. I detta fall skulle det räcka att enbart nämna undersökning av ett fordon, vilket innebär att något särskilt omnämnande om en slutna förvaringsplats inte behövs. För att husrannsakan skall få företas i en bostad förutsätts det allttjämt i överens-

stämmelse med tvångsmedelslagen vara fråga om ett brott på vilket kan följa fängelse i mer än sex månader.

1.2. Ärendets beredning

Lagförslaget har beretts som tjänsteuppdrag vid social- och hälsovårdsministeriet. Om förslaget har inbegärts utlåtanden från justitieministeriet, inrikesministeriet, finansministeriet och tullstyrelsen samt från social- och hälsovårdens produkttillsynscentral.

2. Propositionens ekonomiska verkningar

En övergång från behandling av de ifrågasvarande ärendena i domstolsförfarande till behandling i det mindre resurskrävande strafforderförfarandet, medför en sänkning av domstolsväsendets kostnader.

3. Ärendets beredning

Lagförslaget har beretts som tjänsteuppdrag vid social- och hälsovårdsministeriet. Om förslaget har inbegärts utlåtanden från justitieministeriet, inrikesministeriet, finansministeriet och tullstyrelsen samt från social- och hälsovårdens produkttillsynscentral.

4. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 15 juni 1999.

Med stöd av vad som anförs ovan förelägs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av 85 § alkohollagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i alkohollagen av den 26 juli 1968 (459/1968) 85 § 3 mom. sådant det lyder i lag 1144/1994, samt
fogas till 85 § alkohollagen, sådan den lyder delvis ändrad i lagar den 6 mars 1987 och den 8 december 1994 (252/1987 och 1144/1994), nya 3 och 4 mom. varvid nuvarande 3—5 mom. blir 5—7 mom. som följer:

85 §

Om en gärning som avses i 1 eller 2 mom., med hänsyn till alkoholdryckernas eller spritens obetydliga mängd eller andra omständigheter vid brottet, bedömd som en helhet är ringa, skall gärningsmannen för *överträdelse innefattande förmedling av alkoholhaltigt ämne* dömas till böter.

Om någon på sannolika skäl misstänks för ett brott som avses i 3 mom., kan för efter-sökande av alkoholdrycker eller sprit eller ett i 2 mom. avsett dokument sådan kropps-visitiation av misstänkt som avses i 5 kap. tvångsmedelslagen förrättas eller i samma kapitel avsedd husrannsakan företas i det

fordon som personen använder. Vid kropps-visitiation eller husrannsakan skall det som i tvångsmedelslagen bestäms om företagandet av åtgärderna i fråga iakttas. Protokoll be-höver dock inte föras om det inte finns sär-skilda skäl.

Den som utan arvode förmedlar alko-holdrycker eller sprit till en person till vil-ken enligt 16 § alkohollagen (1143/1994) alkoholdrycker inte får säljas, skall för *för-medling utan arvode av alkoholhaltigt ämne* dömas till böter.

Denna lag träder i kraft den 15 juni 1999.

Helsingfors den 21 maj 1999

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Omsorgsminister *Eva Biaudet*

Lag

om ändring av 85 § alkohollagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i alkohollagen av den 26 juli 1968 (459/1968) 85 § 3 mom. sådant det lyder i lag 1144/1994, samt

fogas till 85 § alkohollagen, sådan den lyder delvis ändrad i lagar den 6 mars 1987 och den 8 december 1994 (252/1987 och 1144/1994), nya 3 och 4 mom. varvid nuvarande 3—5 mom. blir 5—7 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

85 §

Om en gärning som avses i 1 eller 2 mom., med hänsyn till alkoholdryckernas eller spritens obetydliga mängd eller andra omständigheter vid brottet, bedömd som en helhet är ringa, skall gärningsmannen för överträdelse innefattande förmedling av alkoholhaltigt ämne dömas till böter.

Om någon på sannolika skäl misstänks för ett brott som avses i 3 mom., kan för efter-sökande av alkoholdrycker eller sprit eller ett i 2 mom. avsett dokument sådan kropps-visitiation av misstänkt som avses i 5 kap. tvångsmedelslagen förrättas eller i samma kapitel avsedd husrannsakan företas i det fordon som personen använder. Vid kropps-visitiation eller husrannsakan skall det som i tvångsmedelslagen bestäms om företagandet av åtgärder i fråga iaktas. Protokoll be-höver dock inte föras om det inte finns sär-skilda skäl.

Den som utan arvode förmedlar alko- holdrycker eller sprit till en person till vil- ken enligt 16 § alkohollagen (1143/1994) alkoholdrycker inte får säljas, skall för för- medling utan arvode av alkoholhaltigt ämne dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

Den som utan arvode förmedlar alko- holdrycker eller sprit till en person till vil- ken enligt 16 § alkohollagen (1143/1994) alkoholdrycker inte får säljas, skall för för- medling utan arvode av alkoholhaltigt ämne dömas till böter.

Denna lag träder i kraft den 15 juni 1999.